

RECENZJA

dorobku artystycznego i dydaktycznego oraz rozprawy habilitacyjnej

Pani dr Natalii Wegner

w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, prowadzonym przez Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Natalia Wegner urodziła się 1974 w Poznaniu. W latach 1994 – 1999 studiowała w Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Dyplom w zakresie grafiki warsztatowej na kierunku grafika uzyskała pod opieką promotora prof. Zbigniewa Lutomskiego (Pracownia Drzeworytu i Linorytu). Pracę teoretyczną zaś przygotowała pod opieką prof. Alicji Kępińskiej na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby. W 2011 roku obroniła pracę doktorską na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu pt. „Nokturny”. Promotorem pracy doktorskiej był prof. Ireneusz Domagała, a recenzentami prof. Jan Pręgowski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) i prof. Andrzej Zdanowicz (Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu). Natalia Wegner w latach 1999—2004 zatrudniona była w Wyższej Szkole Sztuki Stosowanej „Schola Posnaniensis” na stanowisku asystentki w Pracowni Malarstwa i Rysunku oraz Pracowni Malarstwa Sciennego prof. Andrzeja Macieja Łubowskiego. W latach 2003—2011 w Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu na stanowisku asystentki w XII Pracowni Rysunku prof. Ireneusza Domagały. Od października 2016 do dziś pełni obowiązki Kierownika XII Pracowni Rysunku.

Na podstawie przedstawionej bardzo szczegółowej i starannie opracowanej dokumentacji Pani dr Natalia Wegner wykazuje osiągnięcia naukowe i artystyczne, które stanowiły podstawę do uzyskania stopienia doktora sztuki. Przedstawia również bardzo szczegółowo dorobek artystyczny, naukowy, dydaktyczny i popularyzatorski po uzyskaniu stopnia doktora. Wykazuje, że zrealizowała ogółem 19 wystaw indywidualnych i brała udział w 43 wystawach zbiorowych upubliczniając prace zarówno w krajowych jak i zagranicznych ważnych ośrodkach sztuki.

Jej działalność artystyczna to również czynny udział w międzynarodowych imprezach artystycznych, takich jak plenery i sympozja. Wymienić należy między innymi: Resonances 2017 3eme Rencontre Internationale de Peinture & Workshop, Annay, Pont-a – Vendin, Francja, 2017; Kaisiadorys. Dailininko Akimis, Międzynarodowy Plener Malarski w Kaisiadorys, Litwa, 2018; Międzynarodowe Sympozjum i Wystawa Neighbourhood, Europejskie Centrum Badawcze w Lebus, Niemcy, 2018. Jest również autorką monografii „Trzy miejsca/ Three Places” podsumowującej projekt badawczy, finansowany ze środków na badania statutowe Wydziału Malarstwa i Rysunku Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu w latach 2016, 2017, wydawca: Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Wydział Malarstwa i Rysunku, rok wydania online: 2017; rozdziału w monografiach: „Teraz rysunek: punkty zbieżne/Drawing now: Points of convergence”, wydawca: Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Wydział Malarstwa i Rysunku, rok wydania online: 2016; „Time, space, place”, wydawca: Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, rok wydania: 2016. W okresie po uzyskaniu stopnia doktora jej obszar działań popularyzujących sztukę oraz współpraca z instytucjami i organami działającymi w kraju przejawiała się w kuratorowaniu wystawom i publikowaniu prac w znaczącej ilości katalogów, towarzyszącym wystawom zbiorowym. Między innymi: V Biennale Sztuki „Ślad istnienia”, Poznań 2012; V Międzynarodowy Przegląd Sztuki „Alternatywy 33”, Ostrów Wielkopolski 2016; „Śladami Władysława Podkowińskiego, Muzeum Mazowieckie w Płocku i Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, 2017. Pani Natalia Weber posiada również znaczący dorobek dydaktyczny i organizacyjny, w którego skład wchodzi opieka naukowa i artystyczna nad studentami jako promotora dyplomów oraz recenzenta prac licencjackich i magisterskich, angażowanie studentów do udziału w przeglądach artystycznych krajowych i międzynarodowych. Między innymi: przeglądy semestralne i końcoworoczne XII Pracowni Rysunku, Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, Przegląd międzyuczelniany „Relacje”, realizowany we współpracy pomiędzy Akademią Sztuk Pięknych w Gdańsku, Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie i Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu. W roku akademickim 2016/17, odbyła również staż doktorski w XII Pracowni Rysunku w roku akademickim.

*

W przedstawionej dokumentacji zgodnie z obowiązującym przepisami wskazuje na podjęty temat habilitacyjny pt. „Tylko przejazdem”, w którego skład wchodzi 24 obrazy zaprezentowane na siedmiu wystawach indywidualnych i dwóch zbiorowych. Wśród wystaw indywidualnych odnotować należy między innymi: „Malarstwo”, z cyklu „Trzy miejsca”, Galeria Miejska w

Mosinie (2016/17), „Dostrzeżone w drodze”, Galeria 33 w Ostrowie Wielkopolskim, „Pejzaże zatrzymane 3”, Galeria ZPAP w Gdańsku (2018) oraz „Tylko przejazdem”, Galeria Rotunda, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu (2018).

W swoim bogatym treściowo Autoreferacie Natalia Weber w interesujący sposób wprowadza nas w tajniki swojej twórczości oraz warsztatu. W pierwszej części zatytułowanej „Z powietrza i z ziemi” pokazuje swoją drogę artystyczną wiodącą od grafiki do malarstwa. Wskazuje na autobiograficzne związki ze środowiskiem naturalnym i inspiracje pejzażem, linearnością i światłem. Prace realizowane własną techniką mieszaną, kolaże o znamionach reliefu, powstawały często na zasadzie zdejmowania kolejnych warstw i kierowania uwagi w głąb kompozycji. Obok modułowych prac realizowanych na planie prostokąta, które mogły także funkcjonować autonomicznie, kompozycji na planie greckich krzyży, pojawiły się także motywy koła i elipsy. Tematyka prac związana była zazwyczaj ze specyfiką danego miejsca, a wysiłek artystki zmierzał w kierunku wyznaczenia dalszych działań.

Opis dzieła habilitacyjnego pod tytułem „Tylko przejazdem” dotyczy procesu twórczego, który bazuje na inspiracjach związanych z motywami i zdarzeniami, z którymi Autorka zetknęła się będąc w drodze. W ramach tego procesu „zobaczony” pejzaż został najpierw poddany dekonstrukcji, a potem twórczej rekonstrukcji. Obserwacja i odczuwanie drogi wywołało refleksję, której efektem jest powstały cykl prac. Jak pisze Natalia Wegner: „Skłanianie się w malarstwie ku realności, która w serii drogowej została najmocniej wyrażona, jest wyrazem zachwytu nad rzeczywistością oferującą doznania przewyższające możliwości wyobraźni i kreacji. Czasami natykam się w pejzażu na jakąś nieregularność, dziwaczną, domagającą się wyjaśnienia. Nietypowy kąt widzenia, refleks wywołują zjawiska w podróży niemożliwe do zweryfikowania. Przemijają szybko zmiecione przez fale następnych obrazów”¹.

W polu odniesień do własnej twórczości widzi Natalia Wegner dokonania takich artystów jak Jacek Malczewski, czy Józef Brandt, ale także przedstawicieli grafiki japońskiej (tonalne niebo), czy też Piotra Potworowskiego i jego formę poziomego owalu.

W moim przekonaniu warto nawiązać do dokonań tego ostatniego, jako artysty, który skutecznie poszukiwał nowej syntezy formalnej polskiego krajobrazu. Piotr Potworowski zalecał i sam praktykował „włóczęgi” po obszarach artystycznie inspirujących. Szukał autentycznych doznań, które następnie starał się przełożyć na malarski kod znakowania. Jego prace cechował dynamizm i równowaga zarazem. W swoich poszukiwaniach nie koncentrował uwagi na ciekawostkach, ale na

¹ Wegner N., Autoreferat, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Poznań 2019, s. 25.

istocie zjawisk. Za swoje zadanie uważał „wbicie klina w świadomość ludzką”². To ważna wskazówka, która pozwala przekroczyć aspekt estetyczny. Jak pisał Piotr Potworowski w swoich Szkicownikach: „Chodzi o to, ażeby dojść z malarstwem swoim do ściany – nic więcej. Do ściany świata. Samo to, co się maluje, nie ma prawie znaczenia – o to tylko chodzi, żeby jak najdalej to malarstwo zanieść. Płótno musi być umieszczone jak najdalej, na samym horyzoncie, na krańcu pojmowania. Są to mury świata (...)”.

Ten rodzaj świadomości artystycznej jawi się jako istotny punkt odniesienia dla artystów poszukujących nieustannie na swojej drodze nie tylko nowych inspiracji, ale także kolejnych wyzwań. To szansa na podróż wewnętrzną w poszukiwaniu prawdy i harmonii, która dokonuje się także poprzez syntezę pejzażu.

Konkluzja: dorobek artystyczny, pedagogiczny i społeczny Pani dr Natalii Wegner uznać należy za w pełni satysfakcjonujący, a jego wkład w rozwój dyscypliny – za znaczący. Cykl obrazów pod tytułem „Tylko przejazdem”, stanowiący upublicznią za sprawą wystaw i katalogu pracę habilitacyjną wraz z erudycyjnym, pogłębionym opisem dzieła w pełni uzasadniają podjęcie uchwały Rady Wydziału Malarstwa i Rysunku Uniwersytetu Artystycznego o nadaniu Pani dr Natalii Wegner stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Spełnia ona tym samym wymagania określone w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (z późniejszymi zmianami).

prof. dr hab. Urszula Słusarczyk

² Por. Kępiński Z., Piotr Potworowski, Wydawnictwo Arkady, Warszawa, s. 40.

³ Potworowski P., Z notatek w szkicowniku, w: Kępiński Z., dz. cyt., s. 6.